

pazili na morju to še 70krat v vseh morjih sveta, tako v bližini Avstralije, Indije, Japonske, Severne in Južne Amerike in Afrike. Po cenitvah starih in izkušenih mornarjev so morski tokovi to ladjo nesli že najmanj 15krat okrog in okrog sveta.

Morski strah.

Strahoten doživljaj pa so imeli mornarji brazilskega tovornega parnika »Jason« v Karibskem morju. Njihovemu parniku je priplavala počasi nasproti čudna ladja, ki je bila pobarvana s čisto črno barvo. Iz stranskih odprtih v steni so štrlele cevi topov. Nikjer niso mogli najti nobenega napisa, z ladje pa ni bilo čuti najmanjšega glasu. — Ker je še danes mnogo mornarjev praznovernih, so bili skoraj vsi v trenutku prepričani, da jim pluje naproti »večni mornar«. Kapitan pa je šel z nekaj mornarji v majhen motorni čoln in se peljal do pokvarjene ladje. Na tleh največje kabine so našli v zapuščenih ladji tri okostja in več revolverjev, iz katerih je bila izstreljena zadnja municija. Na ladji niso našli nobenih papirjev ali vrednosti. Kapitan je sklepal, da so najbrž našli preostanke roparske ladje, ki je svojčas plenila v kitajskih in malajskih vodah. Z vsega, kar so videli na ladji, so sklepali, da so se mornarji roparske ladje uprli svojim vodjem, jih pobili in s plenom zapustili ladjo.

Srečna najdba.

Bolj prijetno srečanje pa je doživel v poletju leta 1929 L. Warren, kapitan ribiškega parnika v bližini zahodne obale Grönlandije. Srečal je zapuščen nizozemski parnik, ki je bil na tovarjen s samimi poljedelskimi stroji. Dal je privezati zapuščeno ladjo ob svoj parnik in jo pripeljal nazaj na Nizozemsko, kjer je dobil izplačano najdenino 20.000 nizozemskih goldinarjev. Po poročilih o nesreči, ki je zadela ta parnik, so sklepali, da je ta ladja zašla v orkan, nakar je moštvo zapustilo ogroženo ladjo. Vihar je prevrnil vse reševalne čolne, mornarji so vsi utonili, ladja sama pa je srečno prestala vihar.

Uničevanje teh ladij ni bilo lahko. Ker plovejo te ladje toliko let po morju, okamene vsi leseni deli v vodi, ki postanejo tako trdni, da jih ni mogoče uničiti niti z ognjem, niti z dinamitom. Vojni ladji sta vse te ladje torpedirali in edino to je zaleglo, da so se zapuščene ladje potopile.

Raznoterosti.

Ognjenik, ki ima v žrelu ledenik. — Ruska znanstvena ekspedicija, ki je raziskovala pogorja v Armeniji, je odkrila ledenik v žrelu ugaslega ognjenika. Kljub temu, da se zdi ta vest neresnična, je to vendar le resnica in 5000 metrov visoki ugasli ognjenik Alages v Armeniji ima v svojem žrelu moččen ledenik. To bo kropa, če začne ognjenik zopet bruhati.

Trgovanje z mumijami. Mumija je balzamirano človeško truplo, ki se oetij. Znane so nam pred

Vsem cenj. naročnikom,

katerim je potekla naročnina, smo priložili danes položnice ter prosimo, da kmalu obnovijo naročnino, ker drugače smo primorani, jim ustaviti list. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, in za četrt leta 9 Din. — Upravništvo.

vsem mumije staroegipčanskih faraonov, ki so ostale dobro ohranjene do danes in jih je videti po muzejih. Kraljev pa niso balzamirali samo Egipčani, ampak še drugi narodi in med temi tudi Indijanci v osrednji in južni Ameriki. Po južnoameriški republiki Čile se raztezajo puščave, ki so na debelo pokrite s salpetrom, ki je znan kot umetno gnojilo po celem svetu. Salpetrova puščava v Čile je Atacama, ki leži 130 km od mesta Antofagasta dalje v notrajnost. Imenovana puščava je znamenita po staroindijanskih grobovih, katerih je tamkaj vse polno. Indijanskih glavarjev po smrti v Čile ni bilo treba balzamirati, ampak sta izvršila ta posel narava in salpeter. Umrlega poglavarja so odnesli v puščavo, skopali v salpeter jamo in vanj položili mrtveca v čepeči legi. Poleg njega so privezali živo vdovo, oba zasuli, plesali običajne posmrtné plese in se vrnili zopet v svoje rodovitne kraje. Na ta način je nastalo po puščavi Atacama vse polno od daleč vidnih gričkov, ki so sto- in stoletja stari grobovi, v katerih je najti dobro ohranjene mumije indijanskih poglavarjev in njihovih živo zakopanih žen. Na ženskih obrazih je še danes čitati strah in grozo, ki sta razjedala žrtev, dokler se ni zadušila pod plastjo salpetra. Egipčanskih mumij že skoro ni več, ker so že vse izkopane, pa so se vrgli razni spekulanti na trgovanje s čilskimi mumijami. Ker se je trgovina čilskih mumij potem prekucv na muzeje in bogatejše Amerikance ter Angleže preveč razpasla, je čilska vlada strogo zabranila, brez njenega dovoljenja se dotakniti indijanskega groba v Atacama puščavi. Kljub prepovedi in zastraženju pa staroindijanske mumije nimajo miru. Med smrtnimi nevarnostmi vedno izkopavajo in premetavajo puščavske gričke črnci in Kitajci, ki zaslužijo z najdenimi mumijami več, kakor če bi kopali zlato. Po čilskih puščavah je danes dobičkanosna kupčija z mumijami kljub spremstvu neštetihih smrtnih nevarnosti v polnem cvetju.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Volitve v parlament so se vršile zadnje nedeljo na Grškem. Izidi še niso ugotovljeni, a razglašajo, da so dobili liberalci (Venizelos) 110, ljudska stranka 90 mandatov, ostalih 50 še ni razdeljenih.

Prva seja 13. zasedanja skupščine Društva narodov je bila otvorjena dne 25. septembra. Za predsednika je bil izvoljen grški zastopnik Politis.

Vodja indijskih nacionalistov Ghandi je nehal z gladovanjem, ker je angleška vlada odobrila zahteve in dogovore nacionalistov.

Smrtna žrtev. V soboto dne 24. septembra sta se kar z noži obklala 18letna Klameršek in Toplak pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Toplak je izkrvavel vsled sunka v vrat.

Kozolec je pogorel dne 24. septembra zvečer posestniku Francu Stuhec v Hrastju pri Ljutomeru.

Z zdrobljeno lobanjo so prepeljali dne 25. septembra v mariborsko bolnico 18letnega delavca Avg. Reiha iz Marenberga. Pri cirkusu v Mariboru je gledal vrteči se »ringelšpil« in hotel pobrati na dohodnih deskah 1 dinar. Železni sedež vrtuljaka ga je zadel v glavo, da mu je prebil lobanjo.

Umrl je župan občine Čermlešak pri Št. Rupertu v Slov. goricah, posestnik g. Jožef Voglar.

Ze novega primarija na kirurški oddelku bolnice v Mariboru je imenovan mesto v Ljubljano prestavljenega g. dr. Černiča — g. dr. Vladimir Brezovnik, doma iz Vojnika, a je bil dosedaj kirurg v Beogradu.

Prosvetno društvo Hoče priredi v nedeljo dne 2. oktobra, ob treh popoldne pri Št. Janžu na Dravskem polju krasno komedijo »Babilon«. Sodeluje tudi številni tamburaški zbor našega hočkega Prosvetnega društva.

Št. Janž pri Velenju. Dne 9. oktobra se dopoldne blagoslovi nova Slomškova dvorana, popoldan ob pol treh pa je v njej prva Slomškova proslava skupno z obhajanjem 20letnice slovenskega katoliškega izobraževalnega društva.

Zgornja Polskava. Naše izobraževalno društvo »Skala« priredi s cerkvenim pevskim zborom v nedeljo dne 2. oktobra Slomškovo proslavo.

Lepo perilo je ponos vsake gospodinje. Dobro platno se dobi zelo poceni pri Stermečki v Celju.

SADJARJI! Brez denarja vam je mogoče, nabaviti si samodelne sadne škropilnice. — Prevezam v zameno jabolka. Pojasnila pri J. Videmšek, Maribor, Koroševa ul. 36. 914

Zlatomašnik J. Ilešič†

V torek dne 27. septembra predpoldne je umrl po kratki bolezni v Mariboru g. zlatomašnik in upokojeni župnik Jožef Ilešič. Rojen je bil dne 9. 3. 1859 pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Posvečen je bil 16. 7. 1882. Po daljšem službovanju v dušnem pastirstvu je bil upokojen kot župnik pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah. Med vojno je prišel za upravnika »Slovenskega Gospodarja« v Maribor, kjer je bil kot nad vse vesten in požrtvovalen delavec do svoje smrti. Blagopokojni je bil vesele narave, visoko naobražen ter načitan. Letos je obhajal čisto na tihem na Brezjah zlato mašo. Blagega zlatomašnika ohranimo v blagem in hvaležnem spominu in ne zabimo nanj pri najsvetejši daritvi in v molitvah!